

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: *Mgr. Markéta Elichová Ph.D.*

Vysoká škola: *Jihočeská univerzita PF*

Ateliér arteterapie

Aprobace: *Arteterapie*

Datum odevzdání posudku: *21.května 2007*

Vedoucí bakalářské práce:

PaedDr. Evžen Perout

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Téma: Analýza a diagnostická využitelnost tvorby romských dětí a mládeže

Předkládaná bakalářská práce otevírá několik problémových okruhů. V první řadě výchozí téma, kterým je romské etnikum, jeho zvyklosti, sociokulturní specifika, z nich plynoucí problematika a problémy soužití s většinovou populací. Těmto skutečnostem se autorka věnuje v první části své práce, z uvedených charakteristik, zvyklostí, tradic atd. lze přejít k užšímu tématickému okruhu, kterým je zkoumání podob umělecké produkce, zkoumání jejích znaků, případně geneze. Cílovou skupinou jsou romské děti, míra tvořivosti, morfologie jejich výtvarného projevu a v návaznosti na objevené skutečnosti pokus o následnou interpretaci a terapeutickou intervenci.

Tvorba a tvořivost jako výchozí kritérium je tématem frekventovaným, přinejmenším v kontextu reformních snah v teoriích i praxi výtvarné výchovy. Výrazným tématem byla tvořivost v 50.,60. letech ve Spojených státech. Vedle J. Guiforda lze uvést s jiným tématem spojovaného V. Lowenfelda. Ten po emigraci v autorské dvojici s K. Beitteltem přispěl přinejmenším terminologicky - zavedením pojmu „tvůrčí inteligence“ (creative intelligence) a vytvořením řady testů tvořivosti. Možná by bylo vhodné u SZZK o Lowenfeldově pojetí pohovořit a doplnit jeho uváděnou vývojovou koncepci dětské kresby.

Pro praktické posouzení úrovně tvořivých schopností volí autorka Urbanův test tvořivosti a kresebný figurativní test. Získává tak základní data, - bohužel výsledky narušují mýtus o bytostně umělecké a tvořivé romské povaze - která dále zpracovává metodikou arteterapeutickou. V praktickém výtvarném vedení dětem zadává témata, která pod jejím vedením zpracovávají. Přínosem práce je propojení psychodiagnostické roviny s psychoterapií. U SZZK charakterizovat rozdílnost tematické psychodiagnostické interpretace a arteterapeutické intervence, nejlépe s pomocí výtvarné produkce dětí. Rovněž by bylo dobré u zvolené kazuistické ukázky zmínit metodický postup, jak jste konkrétně děti při práci výtvarně vedla, zasahovala a pomáhala jste při kreslení, nebo pracovali zcela samostatně? Toto mi ve Vaší práci trochu chybí.

Možná, a to i vzhledem k zadání, by bylo zajímavé pokusit se o zobecňující komentář. Na základě, třeba i předem daných metodologických kritérií, dospět k charakteristikám získaného dětského projevu. Kategorie by se mohly týkat barvy a kresebnosti, figurativního

prvku, kompozice, iluzivnosti, míry stylizace, míry zdobnosti, symbolického obsahu, typologického aspektu atd.

Představuji si, že výsledkem by mohlo třeba být zjištění o větší míře zdobnosti a dekorativnosti; píšete, že děti pracují spíše v dvourozměrné ploše, což je dekorativní charakteristika. Toto zjištění by mohlo mít pak konkrétní metodické doporučení zmíněný způsob práce u dětí respektovat, protože je to charakteristika vycházející ze životních a sociokulturních podmíněností etnika. Tím by se pracovalo s vývojovým hodnocením dětské kresby, jejíž kriteria mohou - a asi skutečně jsou- v případě romských dětí posunuta. Právě v případě iluzivní práce s třetím rozměrem mi posun připadá aktuální a jeho chybní u romských dětí bych možná nevnímals jako opožďování, ale jako svébytný prvek charakteristický pro jejich výtvarnou tvorbu? Potvrzení této hypotézy by se mohlo hledat třeba i v tvorbě romských výtvarníků - R. Dzurko a jiní. Tolik k úvaze.

Poslední rovina, které se práce dotýká a řeší je rovina forenzní diagnostiky spojená se zjištěním a konstatováním větší míry sociální patologie, a to i s rizikem ohrožení vývoje dítěte. K nezbytné pomoci v rovině sociální a psychologické péče na doporučení došlo.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: ***výborně***

PaedDr. Evžen Perout v. r.

Podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne ***21. května 2007***

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------